

Szerkesztőség:

Kasinczy-utca 1. szám földszint, Bérmentellen leveleket csak ismert kőszőlő fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában).

Hirdetések díjazás szerinti.

Egyes szám 5 kr., Hónap- és évszám- utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenés helye és honlapján is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Helyben-háshoz fordva, Egy évre 12 frt, Fél évre 7 frt, Negyed évre 4 frt, Egy hónapra 1 frt.

Lethargia?

Budapest, aug. 20.

Az a nagy igyekezet, a magyar nemzetet a lethargiából kiverni, a mai időben kezd nevelésnek lenni. Az ellenzéki lapokat lehet érteni, azok azt szeretnék, ha érdekben felfordulna a világ, de hogy a „Pester Lloyd”-nak a lethargiával mi bogara támadt, azt nehéz megérteni; ha csak azt nem gondoljuk, hogy Falk nincs itthon és hogy ebben a „savanyu uborka évadban” arról ír minden ember, amiről tud.

Mert ugyan miben mutat a magyar nemzet lethargiát? Talán a politikai pártoskodásban? Hogy az isten bűnül ne vegye e szemrehányást azoknak, kik hánytorgatják, és azok után a nehézségek politikai küzdelmei után, melyeket a magyar nemzet évszázadok óta átél, s melynek koldusa lett, — megirigylük tőle ezt a kis nyugodalmat, hogy saját ügyeit rendezhesse.

Ugyan gondolja meg a „P. Lloyd”, minek köszönhetik az ő megvagyonosodásukat izraelita vallású honfitársaink? Egyenesen annak, hogy ki voltak zárva a politikából, s a gyerekeik minden gondolatát anyagi gyarapodásuknak szentelheték és szentelik többnyire ma is, avatossan tartózkodva az oly foglalkozástól, mely nem egy magyar családnak ásta sírját; és mert tudják, hogy a függetlenség első feltétele a vagyon. Hát miért akarják kiverni a magyar nemzetet abból a kerékvágásból, melybe anyai küzdelmek után bele talált, s a helyett hogy folyton pártoskodnék, reataurálna, politikázná és sarkantus botkált összeverné, anyagi dolgainak rendezése után lat, s izraelita vallású honfitársával lépést igyekszik tartani ő is?

Kérdjük pedig még egyszer: miben tanusít a nemzet oly nagy lethargiát? A megvétel életben? Hja, Istenek hála! az megváltozott, és nem rabol el annyira drága időt, amennyit elrabolt azelőtt, s amely idővesztés mellett, a mai kor adta viszonyok közt csakugyan és véglegesen elpusztulnának, azoknak adva át mindenüket, akik nem politikálnának. Nem úgy van ma, mint volt régen, más csillag ragyog az égen.

A mai viszonyok közt a megélhetési mód minden percet leköt, s a politikának saunt pillanatok meg vannak számolva. De azért nem kell hinni, hogy nem politikálunk. Nem nyilvánosan, nem összejövetelek által jövőnk nyomára az ország dolgainak, hanem százezer anyyi

ma a hírlapíró mint a mennyi eddig volt a tizenöt éves fia jobban tájékozva van a világ folyásáról, mint volt az édes apja vagy nagyapja 30—40 évvel ezelőtt, vagy plane azokban a mozgalmak politikai időkben, mikor az eseményeknek csak híret hallották, mint katonának a kávéházban a nemzet fiait a bizonytalanság tartotta izgatottságban. Ezért kerekedtek fel olykor, s montek hírhatalani s amit ma az ellenzéki lapok végeznek, — agítálni a vármegyére.

De hát nem agítál ma az ellenzéki sajtó? Nem oly tájékozott ma az események állásáról minden egyes hírlapíró, tehát minden intelligens ember, mint az előt volt maga a palatinus? Es mert az események minden ágabogát ismeri, miért nyugtalankodjék? Ha meg valami nem jól van, de még ha jól van is, — tudja hogy az ellenzéki sajtó és a parlament ellenzék nem hagyja támadás nélkül. Hiszen minden embernek ott van ma a képviselője és nincs rá ok, de alkalom se, hogy ő maga kerekedjék lóra és menjen a vármegyére aláírni a panaszkönyvet.

Hol van hát a lethargia? Annyi a hazafias egyesülés és adakozás, amennyi nem volt soha. Az eperjesi, nagy-károlyi és torockói károsultak jobban vannak mint azelőtt voltak. Az árvisz károsultak érdekében a „Jó szív” kerület működik. A veres-keresztnek, a mentőknek, a tüzoltóknak sat. volt-e híriük azelőtt?

Ma tilte nagy ünnepe Erdély is.

Hol hát a lethargia?

A szépirodalomban? De hiszen uraim, ez a kis magyar olvasó közönség nyel van árasztva mindenféle kiadvánnyal, hogy uszik. Eppen Mehner Vilmos mondja, a ki-pedig ismeri a körülményeket, hogy nem az olvasó kevés, hanem az író sok. Itt is tultermelesben nyögünk. »Alhany irni tudó magyar ember van« jegyzi meg tréfásan Mehner, — »az mind könyvet ad ki.« Nos hát ez a kis nemzet nem győzi picizni az ezt a nagy írói apparátust, s bizony a sok rossz közt a jónak sem jut elegendő a részvétből.

Sokkal okosabban tette volna a „Lloyd”, ha nem a lethargiát, hanem azt veti a nemzet szeméire, hogy még most sem vagyunk eléggé okosak s igen sok oly előnyt bocsátunk ki a markunkból, a melynek mások veszik hasznát, de hogy oly lethargiában sinylődnénk, amilyent szemünkre hányanak, az egy visszautasítandó, méltánytalan támadás. G. B.

Tisza Kálmán miniszterelnök, ki vasárnap Kálmán gróf külügyminiszterrel hosszabb ideig táncoskozott, amint Bécből értesítik a „Bud. Corr.”-t, hátfőn reggel, Tarkovics államtitkár kíséretében Bécsből Pussau át Ostendébe utazott, ez irányt véve, mert az előbb létezett rövidbél vasúti összeköttetés jelenleg már nem áll fenn. A miniszterelnök 1—2 napot Brüsselben is tölt, hogy az ottani kiállítás megtekintése és szeptember 16-ikéig nem tér vissza Budapestre. Fűrdőbe való utazása előtt a miniszterelnök azért nem kereste fel a legmagasabb udvart, mert nem volt ok személyes előterjesztésekre. Egy bécsi tudósításnak azon híre, hogy Tisza Kálmán ő felségéhez fog utazni, téves kombináción alapul.

A hadsereg rendeleti lapjából. A hadsereg rendeleti lapjának hétfőn kiadott száma a következő legmagasabb rendeleti iratot tartalmazza:

„Ő felségét, Lajos portugál és algarviai királyt az ő. gyalogezred ezredes tulajdonosává nevezem ki.

Ischl, 1888. augusztus 17-én.

Ferenoz József a. k.”

Ezen kívül a hadsereg rendeleti lap a következőket jelenti: S p i n e t t e Wladimir báró vezérőrnagy, a 21. gyalog-dandár parancsnoka a gráci honvéd parancsnokához osztott be; bergbaueni Gaupp Lajos lovag vezérőrnagy beosztva a gráci honvédparancsnokához — a 21. gyalogdandár parancsnokává nevezett ki; szan-iklósi és óvári Pongrácz Károly gróf nyugalmazott ezredesnek a kir. magy. honvédségnek a vezér őrnagy ad honores rang. adományoztatott; hessenwaldi Koppen Agoston, a 99. gyalog-uzred őrnagy a 94. gyalog-uzredhez transferáltatott.

A hercegszék ügyéhez. A hercegszék ügyéhez a nagyszombati ügyre vonatkozó válasza — melyet tárgyalmas miatt ma számunkban közlünk, — a „Bud. Corr.” a következőket írja: Simon hercegszék ügy, csak ellenzéki lapokban közzétett feleletében a vallás- és közoktatásügyi miniszter ismert átiratára a katolikus tanítóképezdek állami felügyelete ügyében, behatóan taglalta, hogy a nagyszombati tanítóképezde igazgatója jogosan cselekedett, midőn nem engedte meg, hogy az ezzel megbízott iskolai felügyelő a bizonyítványokat aláírja. A nélkül, hogy jelenleg a kérdésnek bővebb magyarázatába bocsátkoznánk, utalnunk kell arra, hogy ez álláspont helytelen és mivel sem indokolt, ható. A hercegszék ügy, feleletében identifikálta magát a tanítóképezdek igazgató eljárással, tekintet nélkül arra, hogy az igazgatók a mindenkörülmények között

kötelessége lett volna a kormány rendeleteinek feltétlenül engedelmeskedni, hogy egyáltalán nincs joga a közoktatásügyi miniszter rendeleteit felülbírálni és azok ellen kifogásokat tenni. A kormány rendeletei ellen utólagosan — akár parlamentnél is — orvoslát keresni, ép ugy az igazgatónak, mint a hercegszéknek jogában áll és még ma is jogában van. Hova jutna azonban az államhatalom, ha minden iskolai igazgatónak eszébe jutna, nem respektálni a miniszter rendeleteit még azon esetekben is — amik esetében egyáltalán nem áll — ha a miniszternek rendeleteiben nem lenne igazsága?

Szerajevó bevételének évfordulója. Emlékeztet napunk volt vasárnap: tízedik évfordulója annak, hogy vitéz hadseregünk csapatai Szerajevóba bevonultak. A „Freudenblatt” megemlékezően a jelentőségjelis évfordulóról, a következőket írja: Tíz éve, hogy csapataink a heves ellentállás legyőzése után bevonultak Szerajevóba. Ez a dátum jelentőségjelis monarchiánk történetében s még jelentőségjelisebb Bosznia és sávárosa történetére nézve, mert ezek ez időpont után új kor szakba léptek be. A mai Szerajevó nem az, a mely volt 1878-ban, nem keleti város többé, hanem olyan, mely azon munkál, hogy európai legyen. Az okkupációra nézve Szerajevó bevételének évfordulója fontos, mert erkölcsi benyomást gyakorolt az igazgatók s ezeknek meghódolását elősegített, bár katonáinknak még ezután is egyes heves összetűzésben kellett átmennek. Ugy ezekben, mint a megelőző harcokban, de magának Szerajevónak a bevételénél is vitéségük által tüntették ki magukat s a gyalogszéknek a hegyes, köves s alig elvívó lizált országban való fardalmait csodálatos kitartással és vig kedélyvel viselték el. A régi sászokhoz méltó harcok gyanánt mutattak magukat a szerjéi jogos büszkeséggel gondolhat hadseregünk erre a napra, mely a legvilágosabban valószínűsíti a hadjárat eredményeit.

Erdély ünnepe.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, mely már egy félmillió vagyonnal rendelkezik — szent István napján a szászok egyik fészékében Brassóban tartotta meg az évi nagy közgyűlést, hol az Erdélyből két vasúti vonaton érkezett egyesületi tagokat és vendégeket valóban lelkesedéssel fogadta a brassói lelkes magyarság, mely

oly há őre hazánk az egyik végpontján hazafiaságnak és a magyar államezsmének. Az óriási egyület Bethlen Gábor gr. főispán vezette és a brassói pályaudvaron Bethlen András gróf főispán üdvözölte a vendégeket. Az utóbbi üdvözlésére. Bethlen Gábor gróf főispán, az E. M. K. E. elnöke, a következőleg válaszolt:

Méltóságos főispán! Kedves urakom! Mi, az erdélyi magyar közművelődési egyület eljöttünk ide, a kulturregénylet világvárosába. Eljöttünk a végvárosnak, Brassónak, ezies, hazafias meghívására. Komoly munkát végeztünk, mi, s hogy azt bemutatjuk s épen azon okból — mi, hogy méltóztatással igen helyesen monyjai — hazánkban ezen politikai nemzetiségek által lakott végvárosába jöttünk azt bemutatni, mert nyilvánvalóvá akarjuk tenni, hogy távol vagyunk attól — mintha mi más nemzetiséget sérténi, vagy gyaláznánk a karnánk. Eljöttünk, hogy megmondjuk, megmagyarázzuk, hogy együttesen kell küzdelemük öndünk a közművelődés azon eszéljára, melynek élvét sászokkra írjuk. A mi, igen helyesen mondat, külön feladatunk nem lehet idegen ajkúkat sérténi, sem pedig felkarolni olyan elveket, melyek a mi szent, eszéljainkkal nem egyeztethejk össze. Helyesen mondat, De a ki behatóan vizsgálja az intézeteket s felekezéseket és figyelemmel kíséri a multakkal összehasonlítja azokat — három év óta — az bizony meggyőződött, hogy bármit is inkább szűz ki az egylet eszéljait, mint ily helytelen sérelmek alkalmazását.

Mikor a közművelődési egyület alapítottuk: kötelességszerű munkát végeztünk. De mint hunc veniam primus nekik megadtuk a jogot, hogy művelődjenek, de ugyanakkor kimondottuk azt is, nekünk is terjeszténi köztük a művelődést a magyar közművelődési egyület által. (Zajos éljenzés).

Hogy mi helyes uton járunk, azt mutatja az, hogy csatlakoztak hozzánk nemzetünk nagyjai és kinsyjai egyaránt. Szükséges volt az, egylet!

Örvendünk ezért, hogy ez alkalommal Magyarország ezen városába jöttünk össze, mert itt kivétel nélkül mindenkinek tere van és alkalmá nyilik megnezní és figyelemmel kíséni működésünket. Meggyőződhetnek itt egyaránt, hogy a mi közművelődésünk eszéljait tüzünk ki, azt megvalósíthatjuk. — Köszönjük a meghívást. Nem lepett meg a főnyes fogadása Brassó város lelkes közönségének. Nem lepett meg, mert vártuk és reméltük, hogy Brassó város, a városnak hazafias magyar közönsége a meghívókat vendégszeretete egész melegével fogadja. Atlátják önk, hogy szükséges volt idejönnünk s látjuk mi is. Eljöttünk munkálni, küzdeni;

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárcaja. (Augusztus 22.)

Monte-Carloi történet.

(Angol regény egy kötetben.) — „Aradi Közlöny” számára fordította: — (89. folytatás.) LOTUSZ.

TIZENKILENCZEDIK FEJEZET. Két nővér.

Néma esend uralkodott a villa Kilythben. Helena hálozójában, melyet anyja és nővére oly izélesen és anyi szeretettel rendeztek be, vígan lobogott a tűz, és a fiatal leány nyugtalanul fektét olyma pírni közt, zavarban és nem volt képes számot adni magának a nagy szomorúságról, a mi értét volt rajta.

Csak kevés idő mult el, mióta Mrs. Kilyth jó éjt kívánt leányának. Addig Helena, egy nyugtatószor befolyásától lecsendesítve, esendesen és részvéttel fektét, misáttl anyja halk s gyöngéd szavakat intézett hozzá. E közben oda vetett néhány bizonytalan célzásat Warrender szerelméről Varuna iránt, ugy szinte zavart elveket a játékbani szerencséről, a mi madame Fauo imádóhoz mindig hi marad, és néhány közönsé megjegyzést Casalette jó tulajdonsáiról. Helena emlékezett, hogy Casalette vitte fel őt és első ércése az ezredes iránt hála volt, hogy elvonta őt a kíváncsi tekintete és Warrender jelenlététől.

Most, hogy egyedül volt a fiatal leány, fáultsága átváltozott rendkívüli lelki élénkséggé. Agya nem volt képes az önön gondolatokat mind felfogni és csak nehezen bírta beszélfügésbe hozni azokat. Minden esemény: az utazók arcai, a társaság s vonások és Casalette tréfás megjegyzése, a borzadtó kerü jelenet, Varuna üdvözlése és annak különös szépsége, a mi káposztalban állott a vámpírhasonlattal, az egyedül érzése, amit anyjával találkozás bence eb-

resztelt, azután Mrs. Featherstone nyílt célzásai és a kellemetlen, undortgerjesztő benyomás, a mi még a kis hercegség legvégéig is megmótelyezte — mindez kiállhatatlan félelmes állapotot idézett elő a fiatal leánynál. Tehát nem volt e fantomok közt egy sem, a mely résztvevően nyujtana karjait feléje? A nyomor erőt vett rajta: kezébe temetve arcját, keservesen sirt.

— Oh, én őt szerettem! — suttogó sokogya — ő ezt tudhatta, még egy kis időt kellett volna engednie nekem.

Az éji lámpa hirtelen elalt. Helena meggyújtotta a gyertyát, felvette reggeli kontosát és a kandallóhoz vánszorgott. Sápéd arcával, kibontott hajával és kísirt szemével sajnálatraméltóan, szellemeszerű nézett ki és meglátva arcját a tükörben, hangosan mondat:

— Nem lehet engem hozzá hasonlítani, nem osoda, hogy miatta fogozt velem.

A kandalló mellett álló karszékre dőlt, és gépiesen kinyujtotta lábait a tűz felé. E perczben eszébe jutottak Casalette szavai: Azt mondják, hogy a vámpirok áldozataik vérvél táplálkoznak. Új félelem szállta meg; ismét maga előtt látta a kerü jelenetet. Warrender ugy látszott, szenvedélyesen könyörgött. Lehetőség volt-e, hogy hiába rimázkodott és hogy Varuna hi marada réa ruházott jelleméhez; hidegen elutasította miután lábához ocsa a férfét? Helena szive hevesen dobogott, Oh, mennyivel inkább elviseli a saját nyomorát, semhogy őt szenvedni lássa. Göröcsösen összeszorította kis kezét és igaztoltan ment fel-alá a szobában; azután elővette olvasóját, letérdelt és imádkozott. Rövid idő múlva nyugodtabban kelt fel.

Mikor ismét elfoglalta helyét, tekintete egy újságra esett, mely az asztalon hevert és egy könnyű vázlatban mutatott egy képet Monte-Carló és vidékéről. Sir John egy régi jó barátja, a ki Párizsig kísérté, vette a fiatal leányt, addig egészen megfédkezett róla, de most elővette és kezdtél végigolvasni. Alig végezte el olvasmányát, mikor halk kopogás után megnyílt az ajtó és madame Fauo belépett.

Hatvnyuprémmel díszített fehér reggeli ruha volt rajta, a mi még fokozta sápadtságát; szeméi könyek nyomát mutatták. Közledeve, figyelmesen szemlélte Helenát. Ez fel akart kelni, azonban Varuna visszatartotta és lábához telepedett le.

— Nem, nem! — kiáltott fel hirtelen — hagyj engem e helyen. Csodálkozol, hogy oly későn látsz. Alva remélték találni és nyugodtan akartalak nézni. Most talán már jobban vagy.

Varuna hangjának varása hatalmas benyomást gyakorolt Helenára.

— Te nagyon jó vagy, — mondat. Most jobban érzem magam — csak még izgatott vagyok egy kissé. Bocsásd meg az előbbi jelenetet. Nagyon el voltam fáradva és ez a különös körülmény.

— A mi Mrs. Featherstone csevegése által fokozódott! Nem lehet eléggé csodálkoznai az ilyen ismerősök izléstelenségén, a kik kritikus család eseményeknél ily módon betolakodnak.

Varuna utolsó szavaiban titkos célzás látszott rejleni. Helena észre ezt és szive reszkedett. Nehány perczrel ezelőtt a legnagyobb kínokat szenvedte volna inkább, semhogy elarúna magát vetélytársának, — mert ösztönyszerűleg ennek ismerte fel testvérét. — Elvitézhatatlan, hogy sokkal keserűbb, ha hozzánk közelállók által szoritunk ki, mintha ez idegenek által történik. Most úgy tetszett Helenának, mintha egy nálánál erősebb akarat kényszerítene, hogy mindazt valja be, a mit az akar. A bealított esend ugyan eleinte intó volt, de később már kellemetlenné vált és Varuna megszakitá azt az által, hogy felvette az újságot és hirtelen átnezte, mondat:

— Te ezt olvastad? — Heléna igenlőleg intett. — Oh, — mondat Varuna félig nyögve, — akkor bizonyosan azt hiszed, hogy egy bünbárlangba vetődél? — Mind igaz, a mi itt írva van, — kezdte Heléna. — A mi a tényeket illeti, igen, valószínű-

leg. Felesleges volna, hazugságokat nyomtatni, mivel itt a valóság elég tragikus.

— De anyám és annak barátai — mondat Heléna hevesen és azután félbeszakította magát.

— Beszélj tovább, mondat Varuna röviden.

— Ezek a dolgok igazak, és anyám és te — katolikusok — asszonyok — ti itt maradtok!

— Igen — felelt Varuna zordan, — itt maradunk, rabszolgái vagyunk egy szenvedélynek, a mi már ezeket tönkre tett és a mely már annyira erőt vett rajtunk, hogy nem is igyekszünk azt elfojtani. Az emberek itt szeretik belosolni a bűnt pacsuival és rózsaszál és kitalálnak egy ocsó szofizmat, hogy a játékbárlangot igazolják. Anyám azon hitnek hódol, hogy a szentek védelme alatt áll, a miben a papok még segítik, a kik az igazgatóságért ezért fizetést huznak. A mi engemet illet, én jobban szeretem a tiszta valót bevállani. Hi van őrdög, akkor kétségtelen, hogy a monaci kaszinó birodalmának székhelye. Szegény gyermek, mérféltan érzelmeket, de jobb most mint később. Mondd, mi nyomja lelkedet — jót fog tenni neked.

Azonban Heléna nem követte a tanácsot.

— Résztétem előttd gúnyrak tűnhet fel — folytatta Varuna — de szívből jóu. Szívesen megkímélnék, ha az lehetséges volna.

— Miért vagy anyai részvételt irántam? En nem gondolok magamra — mondat szinte duzzogva Heléna.

Varuna fűrkéső tekintete és kérdése alatt meghajolt, minden idege fájt. Szívesen látja, ha nővére tavozik e békében hagyja; elégedetlen volt önmagával, hogy nem sikerült neki szívélyesebb küldöt felütni. — Eleteim álma az volt, hogy anyámmal együtt lehesek — mondat anélkül, hogy feltételezte, szomorúan és mintha öntudatlansúl beszélne. Bármiyen fiatal is voltam, mikor

háztartásunk felszolgált, nem tudtam soha elfelejteni szolíd, szép szorát, kedves és barátságos vig. modorát. Ejjelenként gyakran felébredtem és átkarolva éreztem magam tőle mint akkor, midőn bucsuzásakor megcsókolt Majdnem gyermek voltam, mikor a nagybátyám és páter Lorenz azt mondat, hogy anyám atheista lett és azért választott el bennünket az atyám. Menyit bőtöltem és imádkoztam, a mig az isten ismét visszavette! Levelet után írtam meg, hogy átváltozt: Ez időtől fogva frangyalom maradt. Mikor kísértések jöttek resám, ő övött meg az öntéstől és azt parancsolta, hogy az egyháznak fogadjam a szavát. Ha egy szentek képzeltem magamnak, az mindig anyám vonásaival bírt és sohasem almodtam tisztaságról, erényről, önfeláldozásról, anélkül, hogy res nem gondoltam volna.

Es ő mind e hosszú évek során e környezetben élt! Tehát minden képzetelem csalékony volt? minden gyermeki lelkesedésem hiabavaló?

— Nem — kiáltott fel Varuna villogó szemekkel. — lelkesedés és szeretet sohasem hiabavaló. Oh Heléna csak szerez, szerez mindig és maradj hi szived sugallatához. A szeretet nem fanatizmus, hanem vallás.

Heléna megjédt, Varuna szavai hi visszhangja volt Warrender szenvedélyes nyilatkozatának, a mit — oh még rövid hónapok előtt — tett.

A lelkesedés hiánya — folytatta Varuna — fogyatékos természetek átka, mint az enyém. Csak tartás erősen hűdhez. Oktalanúság, kegyetlenség volt tőlem, oly leplezetlenül előállni az igazsággal. Anyám a legtermészetesebb, legfűrdőbb szívű és nemely dolgokban a leggyermekiesebb asszony is nincs jognak őt elítélni, mert ha vannak is gyöngői, ugy ezek sohasem rőrdítettek meg leányai iránti szeretetét. A mi az ellentétet illeti ideálról és a való közt, ne gondolj többé res. Az ideálok nem arra valók, hogy megvalósuljanak. Heléna! (Folyt. köv.)

szívesen fogadták és segítenek a munkában és mi halat mondunk érte. Eljének önk az erdélyi magyar közművelődés hazáráll (Hosszasztartó lelkes éljenek.)

Ekkor megindult a menet, mely akkora embertömeget ölelt fel, hogy egy teljes óra hossza után ért csak a városba elé, melynek erkélyéről K o o s Ferenc kir. tanfelügyelő üdvözölte az érkezőket. Déli 12 órakor vette aztán kezdetét a városi közgyűlési tereben a tanácskozás — Bethlen Gábor gróf elnöke alatt, melyen a brassói főkegyelet nagy kitüntetés és elismeréssel halmozta el. E tanácskozás után valamennyi brassói magyar egyesület és állami hivatali testület tiszteltgett az E. M. K. E. elnökénél, Bethlen Gábor gróf főispánnál. Az állami hivatalok főnökeit Bisztray Károly t. törvényeszkü elnök vezette. — Bethlen gr. elnök valamennyi köldöttséget rendkívüli előzékenységgel fogadta s nagy lelkesedéssel kelte ajánlotta az állami hivatalnokoknak, hogy mindig tartás szem előtt a hazát!

Szent-István napjának előestéjén Brassóban Bethlen András gróf Brassó és Szebenmegyék főispánjának, imponáns fakilyás-zenét adott a magyarság. A fakilyás menet példás rendben a Nagy-utca sarkán levő állami iskola telkéről indult ki s a Nagy-utczán, buzasonon, a Klastrom utcán végig a főispáni lakás elé vonult. Fakilyavivők gyamán a brassói középiskolák felnőtt növendékei, kereskedő ifjak, a vasuti aliztek s az iparos ifjak szerepeltek, kik mindannyian már 8 órakor össze voltak gyülekezve a jelzett helyen, hogy fakilyák a meggyújtása a rendezkedés kellő időben megtörténjen. A főispán lakásán ott S z t e r é n y i József, a főkvá- asztmány titkára s a „B r a s s ó” szer- estőbe sok éljenzéssel kísért hatásos be- tartott, mely után a fakilyás menet zenével együtt a postaré felé visszavo- ált. A fakilyászenét nemzetiszínű görögű- zvette, mire egy kis tüzijátékot rendeztek a Klastrom-kapu három oszlopánál; tete- jéről.

Fakilyászene után a „zöldfa” szállodá- ban is merkedési estély volt, melyen a kolozsvári Salamon zenekara játszott.

A zöldia vendéglőben rendezett estély- en csak két felköszöntőt mondtak, egyiket H a r m a t h Lajos mondogta a vendégekre, üdvözölve a nemzeti ügy- ben Brassóba seregltek Emke tagokat, azután H o r v á t h G y u l a ország gyűlési képviselő állott fel s a vendégek nevében viszonzta az előbbi felköszöntőt, melyet a közönség zajos éljenzései gyakran félbezakítottak. H o r v á t h G y u l a szép pohárköszöntőjében többek közt így szól: „N e m féltünk ide jönni, mert itt is M a g y a r o r s z á g b a n v a g y u n k! A m i a m i é n k, a z t m e g t a r t j u k s m e g v é d j u k a z c l v e n n i a k a r ó n e m s e t i s e g k e l l e n e b e n i s.”

Réggel közös reggelire volt gyűlékezés a klastrom kapunál levő kávéházban.

Ezután a testületet lobogókkal megje- lentek a Bethlen-térre s negyed 6 órakor ünnepélyes felvonulás volt a rom. kath. plébánia templomába, hol a diszmiszt M ö l l e r Ede apátplébános végzte, ünnepi szónoklatot pedig K o v á c s Ferencc s-n. vásárhelyi apátplébános tartott. A menet a templomból egyenesen a közgyűlés helyére a „N r. 1.” szállodához vonult, mely- nek nagyterme volt a közgyűlés helyül- szánva. A közgyűlés a legnagyobb lelkesé- dés között nyitott meg. A tárgysorozatot a tisztikar és az igazgató-választmány jelen- tése nyitotta meg. Ezután a megelőző év zárszámadására vonatkozó számvizsgáló je- lentések felolvasása következett: a szárszá- madásokra a felmentvény a közgyűlés által egyhangulag megadott.

Az egyesület múlt évi tisztikarának jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott s a gyűlés zajos éljenzése közt egyhangulag újból megválasztottak.

Az ág. ev. nagy templomban az orgona hangverseny kitűnően sikerült.

Ezután diszebed tartatot, melyen kö- zülbelül öt s z á z ember vett részt. E diszebeden K á r o l y i S t v á n g r. a következő pohárköszöntőt mondogta:

Nem hódítani jöttünk ide, csak meg- őrizni, megvédeni akarjuk azt, mi a miénk, életerónkat, mit fölünk némelyek elcsábítani, elcsalni akarának. Ki ezen szent földön lakik, azon családját táplálja, az jegyezze meg magának, hogy ezen alföldet a ma- gyar vérvél szerette. (Lelekült éljenzés). Ki egy istent imád, egy királyt tisztel és velünk egy hazában él, az engedje meg nekünk azt az óhaját, hogy módot adjunk neki arra, hogy azon nyelvet, mely az ál- lam nyelve, megtanulhassa. Mi lenne uraim azon államból, hol a bevándorlók azon jo- gokat, melyeket esetleg otthon élveznek, érvényesíteni akarják? Bún vagy méltány- talan-e, ha azt kívánjuk, hogy a ki magyar honpolgár akar lenni, a magyar államjogait és nyelvét respektálja, mert bármi mélyen erresse is legyökeret az ezredévestolgy, kizsá-

radna mégis a törzs és elhalna, hogy ha nap- hevitette barnattal táplált levelei az alkotó nedvekből mitsem engednek lejutni a gyök- erekbe, ép úgy az ország is hanyatlani kezd, sőt el is pusztul, ha saját gyermekei nem gondoskodnak róla. (Jazz! Úgy van!) En egy csillagos égboltozathoz hasonlítom a kultur-egylet életének első éveit, mindnag egyes csillag egy szent érzéstől dobogó polgári szív lángjával ragyogott egy éj alatt. Az éj kissé sötét volt és hosszú, de m a g v i r r a d t s m e g j e l e n t a n a p; S z e n t I s t v á n p a l á s t j a v o l t r a j t a, h o m l o k á n a s z e n t k o r o n a; M a g y a r o r s z á g k i r á l y a. Emlékezni fognak önök, hogy fél év előtt ö felsége leküldte fiát, a trónörökösöt Bu- dapestre, azt mondván neki: „V i d l e á l d á s o m a t e n e m e s, j ó s á g o s m u n k á n k i.” (Elénk éljenzés). Poharamat emelem arra, ki e szavakat megértette, lejtött Budapestre s magával hozta imádott királyának oldala mellett a magyar nemzet második védelm- lágát: S t e f á n i a f ő h e r c e g n ő t. E t é n n y e l ö f e l s e g e a z E M K E a l a p j á t m e g v e t t e. P o h a r a m a t S t e f á n i a t r ó n ö r ö k ö s n ő r e e m e l e m. (Zajos, lelkesült éljenzés.)

Legújabb posta.

— Boulanger újra győzött! A franciaia pótválasztások, melyek vasárnap folytak le, teljes diadalt szereztek Boulangernek. A tábornokot, ki oly nagy elrettel lépett ki a franciaia kamarából s ki annak szemébe mondogta, hogy lezavartatásával ott nem tördök, mert a kamara nem felel ki a nép meggyőződését, három megyében, nagy többséggel megválasztották, s a Boulanger nevére esett szavazatok számanak nagysága azt mutatja, hogy e szájhoz katonának sikerült oly tá- nyezővé tenni magát a franciaia közeletben, mivel a pártoknak számolnók kell. Mi okozta azt, hogy az összes republikánus töredékek ellenzésével szemben ily eredményeket tudott elérni Boulanger, azt most nem rész- letezzük, az bizonyos, hogy maguknak a köztársaságiaknak épp annyi bűnök van en- nek előidezésében, mint a monarchisták- nak, kik pártszervelőkből a szovenista tá- bornok malmára hajtották a vizet, noha előttük a tábornok egyénisége s imperia- listikus hajlamai aligha kedvesek. Az európai közvéleményt e választás csak annyiból érdekelheti, a mennyiben új jelét láthatja abban a franciaia közérületben ta- nyészó háborus hajlamoknak, mert hogy a tábornok e hajlamoknál való kaszárkodása- val tudta csak magát nevezetességgé fe- lküzdni, az nem szenved kétséget. A fran- ciaia háborus hajlamokra német részről nem- rég a legfelsőbb helyről adatott meg az energikus válasz. Ha a Boulanger-választá- sokban erre való röpizotot akarának keresni, nagyon is gyors politikai felozgatás tulaj- donítanak a suffrage universellenek, mely sokkal inkább a nép alsó rétegeiből alakul, sem hogy idő ne kellene rá, míg a politikai eszmék megérlelődnek benne s nyilatkozni- találnak. A revanche azon végső tehát, mely e választásokban nyilvánul, nem vale- mely — vált vagy szándékos — provoka- cióra való válasz; az a franciaia népretegek rég leppangó szenvedélyének egy kitörése — s azért, hogy magát Boulanger Európa semmikép sem tudja komoly embernek tartani, azért ezt a jelenséget — lehetetlen ugyanoly kevéssé komoly számba venni, mint a férfit, akinek nevéhez fűzve van.

Az

„ARADI KOZLÖNY”

(Megjelen mindennap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben háshoz hordva:

Egy évre	12 frt - kr
Fél évre	6 „ - „
Negyed évre	3 „ - „
Egy órára	1 „ - „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt - kr
Fél évre	7 „ - „
Negyed évre	3 „ 50 - „
Egy órára	1 „ 20 - „

Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése július végén lejárt, hogy az előfizetést a mielőbb megteszék, nehogy a lap szét- küldésében fennakadással álljon be.

Arad, Aradi Közlöny kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Augustus 22. Szerda. Romai katolikus naptár: Timoté. Prot. naptár: Timoté. Görög- orosz naptár: (augustus 10.) Lörincz. Nap két 5 óra 6 perorok, ugyaszk 6 óra 59 perorok.

Augustus 22. 24. Ev. ref. esperességi ülés Aradon.

Augustus 22. Az aradi polg. jót. ügyület ülése az Arvashában d. u. 5 órakor.

Augustus 24. Kossuth Lajos névnapjának ünneplése este a Gömör-féle vendéglőben.

— A Kócsy könyvtár” kedden és szombaton délután 3—4 és pénteken délelőtt 11—12 óra közt használható.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Főispán László, Arad város és Arad- megye főispánja a korintyiaszi fűrdőből ked- den érkezett vissza Aradra.

— Nyilatkozat. Szemben azon nyilván- nos gyanúsításokkal, melyek egy idő óta a

hazai lapokban „Deák Imre” névalírással a békesi ág. hitv. evang. esperesség, mint erkölcsi testület ellen emelteknek;

Szemből különösen azon váddal, mely ujabbban az „E g y e t é r t é s” aug. 5-ki számában „T ó t í r ó k t a l á l k o z á s a A r a d o n” czim alatt ugyanazon esperességi papsága ellen emel- tetnek, mintha t. i. ezen papság, a hazai törvényekben gyakorozó autonómikus jogait és mindenkor nyilvános, még más hitűek által is szabadon meglátogatható közgyűlé- seit, nevezetesen a jelenleg Aradra folyó évi aug. 21—23 napokra kitűzöttet és nemis annyira egyházi közügyek rendezése végett hanem valami, a haza ellen irányzott titkos fondorlatok szövege czéljából tartaná, és mintha a „Tótok és a szabadság” czimű ígató regény ismeretlen szerzőjét a maga kebelében takargatná s a népnek a ma- gyarság elleni gyűlöletben való nevelését vétkes közönyvel nézné és tűrné, szóval, mintha a hazasárással egyértelmű pan- szavizmusot alkalmazná és terjesztené!

Mi alulírottak, mint a nevezett bé- kési evang. esperességhez tartozó gyűleke- zetek papjai, hazafias és papi becsüle- tünk sentségének tudatában a „Deák Imre” által méltatlanul reánk zúdított vá- dakat ezennel határozottan visszautasítjuk, azok ellen ünnepelesen tiltakozunk és a vádlót ezennel nyilvánosan felhívjuk, ne- vezze meg esperességünknek azon lelke- seit, a kik az ő tudomása szerint apák történelmi hazafias hagyományával sza- kitva, s a haza iránti kötelességeikről meg- feledkezve, a panszlavizmus karjaiba ve- tették volna magukat.

Ezt annál inkább megvárjuk Deák Imrétől, mert ellenkező esetben egyszerűen rágalmozónak kénytelenek leszünk őt nyil- vánítani.

Kelt Aradon, 1888. augusztus 21.

A békesi év ág. hitv. esperességi Aradon összegyűlt lelkesül.

— Lyceum értesítés. Az aradi kir. főgymnásiumban és állami főreáliskolában az 1888/9. iskolai évre a nyilvános tanuló fel- vétele augusztus 28., 29., 30. és 31 én reg- gel 9 órától 12-ig az igazgatói irodában történik. A felvétel feltételei a következők:

a) a gymnásium, valamint a reáliskola első osztályába szabályzeretlen csak a 9 évet be- töltött, de a 12 évet még nem haladott tanuló vétetnek fel; tizenkét évnél idősebb fiú felvételre főként a tanártestület határoz; b) az ismeretek mértékére nézve megkövetel- tetik, hogy a fiú a népiiskola negyedik osz- tályának tanulmányában kellő jártassággal bírjon; ez ismeretét vagy nyilvános népis- kolai bizonyítvánnyal, vagy külön felvételi vizsgálatlall kell igazolnia, mely a felvételre kitűzött napokon délután 3 órától 5-ig tar- tathat. A felvételt kiadó tanulókat koru- kat hitellel keresztelvényekkel kötelessé igazo- lni; c) a felsőbb osztályba való felvétel a nyilvános és magán-tanulónál attól té- teleztetik fel, hogy az esztőlvi osz- tályról minden tárgyan legalább elégsé- ges elemenettel tudjanak bizonyítvánnyal igazolni; d) minden tanuló első felvételre személyesen, szülői, gyámja vagy ezek meg- bizottja kíséretében tartozik az igazgatóknál jelentkezni; e) azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak Aradon, gyermekeik vagy gyámoltjuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak nevezni, kire a házi felügyelőre nézve jogaikat és kötelességeiket átruhá- zák, hogy a gondviselés alá helyezett tanu- lóra nézve az iskola feljelmli s tanulmányi közeleseit nevékben elfogadhassa. A szülők vagy gyámok az e részben való változást személyesen vagy írásban az igazgató vagy az osztálytanár tudomására fogják juttatni, míg másrészt a tanárkar jogában áll ott, hol alapos okoknál fogva a házi felügyelőt elteletlennek, vagy éppen károsnak tapasz- talja, tanártestületi határozat alapján köve- telni, hogy a felügyelőben észlelt válto- zás léteassék. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a t. szü- lőknek, mivel sokszor tapasztaljuk, hogy a tanulónak a tanulmányokban való elmará- dását nagyrészt a hiányos felügyelet okozta; f) minden tanuló tartozik a beiratásnál igaz- solványt a másodszori beolttáról felmutatni; g) a beiratást — az igazgatótól kiállított felvételi jegy alapján az illető osztálytanár teljesíti. Legújabb miniszteri rendelet értelmé- ben rendezés igen népes III. osztályba 60nál több tanuló föl nem lesz vehető. Figyelmesteljünk tehát a helyben lakó szü- lőket, hogy a III-ik osztályba adandó gyer- mekeiket a beiratás első napján irassák be, nehogy az iskolából kimaradjanak. A felvé- telnél fizetendő díjak; felvételi díj 2 frt, könyvtár-, tinta- és év végi értesítői díj 1 frt 70 kr. Ezen kívül minden enekre alkalm- sas tanuló a tanárkar megállapodása szerint enekdíj eszmén 1 frtot fizet. Az oktatáshoz minden bejegyzett tanuló köteles az előirt tanönyvekkel, író- és rajzeszközökkel ellátva megjelenni. A tandíj (a gymnásiumban fel- évenként 12 frt, a reáliskolában 9 frt) mind- den fél év havában a tandíjkezelőnél fizetendő. Oly tanuló, ki valamely kötelezett tantárgyból elégtelen tanjegyet kapott, az osztályt ismételni tartozik. Oly tanulónak azonban, kik csak egy tantárgyból kaptak elégtelen tanjegyet, és kikről feltehető, hogy a szülőid alatt a mulasztottakat magán szorgalom által pótolhatják, megengedheti a tanár-testület, hogy a tanév kezdetén javító vizsgálatot tessenek. E javító-vizsgálatok f. évi augusztus hó 28-án délután fognak tartatni. A reáliskolai jobb elemenetű tanu- lók a latin nyelvből mint rendkívüli tan- tárgyából, az V. o.-tól fölfelé, az intézetben ingyen oktatásban részesülhetnek és ily mó- don készülve és a latin nyelvből is letéve az érettségi vizsgálatot, az egyetemen bár- mely fakultásban folytathatják tanulmányait. Az igazgatóság.

— Takócsi Sándor dr. tb. megyei fő- egyez. ki magánügyei miatt egy ideig tá- vél volt, a napokban hivatalos állását újból elfoglalta s mint alispáni előadó s vármegye jegyzői irodájában újból ténylegess működésébe lépett.

— A békesi év. ág. hitv. esperességi tegnap kezdte meg tanácskozását Aradon. Az esperességi közgyűlésre mintegy 200 képviselő gyűlt össze Aradon. Csaknem minden a kerülethez tartozó egyház kép- viseltette magát. Délelőtti 9 órától dél- utáni 3 óráig az iskolaszék tartott ülést, melyen az iskolaszék hatáskörébe eső, a közgyűlés elé kerülő ügyek készítették elő. Esti 6 órakor az esperességi küldöttei az ev. iskolában a szokásos előleges konfe- renciaira gyűltek össze. Ez alkalommal Z s i l i n s z k y Mihály kerületi fel- ügyelő szívesen üdvözölve az esperes- ségi egyházak képviselőit, rövid üdvözlő szavai után A c h i m Ádám esperes elősorolja a holnapi közgyűlés fontosabb tárgyait, nevezetesen: a különböző bizottsá- gok megválasztása, a tisztújításra vonat- kozó j e l ő l ő, a hiványok tanulmányo- zására stb. kiküldendő bizottságok meg- alakítása. Azután jelezte, hogy a holnap tartandó gyűlésen az esperességi és főiskolai pénztárak megvizsgálására kikü- ldött bizottságok jelentése fog felolvas- tatni, ugyszintén a kerületi és egyetemes gyűlések jegyzőkönyveinek az esperességi érdeklő pontjai s ezekből folyó intézkedé- sek. A tárgysorozat folyamán felmerül a m e z ő b e r e n y i n é m e t e g y h a z z e m e l y t a g j a n k i f o l y a m o d v á n y a z t u n j o n n a n b e h o z o t t e g y h á z i a d ó k u l c s e l l e n n, ugyszintén az esperességi özevgy- árva-intézet alapszabályainak reviziója, nem- különben pedig az esperességi főiskola s csabai algymnázium igazgatóinak jelentése, valamint a reggel 9 órától délutáni 3 óráig tartott iskolaszéknek jegyzőkönyve. Ezek- hez csatlakozik a csorvási leányháznak anyasítás végett benyújtott folyamódványa, ugyszintén az egyházi épületek tömeges biztosításának kérdése, a gyűlés egyik leg- fontosabb ügyét azonban a vásárhelyi és orosházi egyház között egyházi adó miatt felmerült jogi kérdés elintézése fogja ké- pezni, mely ügyben a konferencia ugy Orosháza, mint Vásárhely iszerőli történet felosztás után abban állapodott meg, hogy e fontos kérdés helyes megoldása végett ez ügy a hoztáratózzó iratokkal együtt egy bizottságnak adatik ki. Sem a felsorolt tárgyak egyikéhez vagy másikához sem pedig azokon kívül egyéb felszólítás nem történné, a konferencia esti fél 8-ko- ror véget ért.

— Iskolaszékli ülés. Arad város iskola- széke ma délután 5 órakor tartja rendes házi ülését. Az ülés tárgyai: Arad város községi leányiskoláéhoz a mult évben meg- hívott tanítóknak véglegesítése és ugyan- ezen iskoláknál töresedésbe jött tanítóit állások betöltése.

— Ekvőd. M a n s I l o n a k i s a s s z o n y t Műns Ferencc polgármesternek kedves és, szép leányát tegnap délután 4 órakor ve- zette olttárhoz az aradi izz. templomban B r ü c k Vilmos temesvári kereskedő. Az esketési szertartást R o s e n b e r g Sándor dr. főrabbi végzte, ki szép emelke- dött hangulatu alkalmi prédikációt trtött. Az esküvő a templomtól szofoltság megölt- tött nagy közönség jelent meg. A rokonok és jó barátok szerencsekívánáshoz csatlakoz- ta miénket is.

— Meghívás. Az országos tornaün- nepélyt rendező albizottság tagjait tisztellett felhívom, hogy a ma délután 5 órakor a lyceumi tornateremben tartandó ülésre meg- jelenni sziveskedjenek. (Aradon, 1888. évi augusztus hó 22-én, Sallai Béla, elnök.)

— Az aradi siket-néms iskolát fenntar- tott polgárság közös értekezlete tegnap délután folyt le a városbaiza kistermében. Az iskola szervezeti szabályzata értelmében 10 tag kisorsoltatván a felügyelő-bizottság tagjai közül, megjelötte az új tagok vá- lasztása. A kisorsolt 10 tag közül 6 ismét megválasztott, négy tag helyett pedig a következők: Abray Lajos, akadémiai igazgató, Kerner Péter, képezdei igazgató, Milig József iskolafelügyelő és Révialvy Mánó minorita lelkes. Elnök, alelnök, pénz- táros, gondnok újra ismét megválasztattak. Az iskola vezetéseben tehát nem nagy vál- tozás állott be. Arkay Kálmán indítványára ezután elhatározottak, hogy tekintettel, mi- szerint az alapszabályok módosítása oly fontos aktus, mely minél több jelenlevő tagot tesz kívánatosá, halasztassék ez el egy ujabb összehívandó közös értekez- letre.

— Ismerkedési estélyre gyűltek össze tegnap este a Murányi-féle sörorszokban a békesi év. ág. hitv. esperességnek a köz- gyűlésre megjelent képviselői. Az ismerke- dési estélyen, melyen mintegy 150-en vet- tek részt, kedélyes hangulatban a késő esti órákig tartotta együtt az esperességi világi és egyházi képviselőit.

— A mi eselédink. Nem lehet cso- dalkozni azon, hogy folytoas gazdaszo- nyaink panaszja az aradi eselédok ellen, s hogy ha két gazdaszony egy negyedőrai kis barátságos beszélgetésre összekertül, (pletykáni nem szoktak ő) elmaradhatlan, mikép kölcsönösen elp-nasolják egymásnak: mennyi sok bosszúságot, kellemetlenséget és keserűséget okoznak egyiknek is másiknak is a „mi eselédink,” mert igazán hallatlan az, milyen ürhetetlen állapot uralkodik e, téren Aradon. — Ezeknek es alkalommal elmondására egy „előharcsos” eseléd által hétfőn eikövetett mélyen megbotránkoztató sajnós dolog indit beannunket. Egy kaczkias, ugyrészny német menyecske, mintán gazd- aszonya — egy Petőfi-utózában lakó in- telligens uri asszony — lepirongatta, mert még reggeli 6 óra után is a eselédaszobában talált, itt leirhatatlan állapotban szeretőjét, f e l p o z o t t a s — a g a z d a s z o s o a y á t. Igazán hallatlan, mennyire

vetemednek e eselédok, kik nélkül el nem lehetünk, a kénytelenek vagyunk fölök sok, na- gyon sok kesert labdacsofot bevenni. Az elő- barozos eselédok különben már a rendőrségi börtönben húzó s nem fogja elkerülni a példás megfenyítettést.

— Butyni hírek. Butyni levelezők irja f. hó 20-ki kelettel: Ö Felsőge a király eszletése napjának előestéje alkalmából Bu- tyin város is fényesen kiliváltott. — Ugy látszik, a mi szesény városunkat is magával sodorja a haladás árja; — bizonyítja ezt a tegnap napon történt két nem mindennapi eset és pedig: M a t y i Róza 23 éves hajadon eseléd tegnap délelőtt a Köröbe ugrott s hulláját csak délután húzták ki — Nehány nap óta folytoasan esendőröket vélt látni, kik őt elfogni akarták, s így teg- nap délelőtt edes anyja lakásáról eltűnve, a Köröbe ölte magát. — A másodíci eset, mely szintén tegnap déltájban jászódott el Butyniban, az elsőnél ritkább és érdekesebb; ugyanis: P e r y a Petru 18 éves suhanos megöztötte Triff Lászlóru feleségét, s két heti barangolás után tegnapelőtt este haza jöttek. Tegnap azután Triff Lászlóru fele- lősségre vonta Petru suhanozot, ki is egy- rozottan pistolylyal rá lött Triff Lászlóru- ra s rajta balzame mellett könnyű sebet ej- tett. — Folytatás következik a bűnetű bí- rószágnál.

— Gyászrovat. Részvéttel ve ttük a kö- vetkező gyászlovot, mely egy élte virágában elhunyt leány korai haláláról értesít: Dr. Mihajloviics Miklós egyetemi orvoskari ta- náregéd és fővárosi orvos, ügy nővérei: Mariska férj. Kics József és Julika, va- lamint aögora Kics József, m. kir. kinezt. Gyógyászati iktató, kiadó, irattárnok, az ösz- szes rokonság nevében is a megtört testvéri szív legmélyebb fájdalommal tudatják forró- szeretett testvéröknök M i h á j l o v i t s Hermiinának, folyó évi augusztus 19-én, esti 9 órakor, élte virágában egy jobb hazába való költözött. Imeét fájdalom, imeét veszté- ség a szerető testvérek között, kik edes óvri ravalatánál leborulva, megtört szívvel siratták azt, kitől megválni oly nehéz, de a körülhatetlen halál létörte és magával ragadta, bátrahagya az elviselhetetlen fájd- almat. Megboldogultak földi maradványai f. hó 21-én, délután 4 órakor fognak ösztoza 3. sz. házükból, Csutak Károly aradi első te- mes-rendűz őntató. — Entrepries des pompes funéres” által a helybeli gör. kol- felső köziskertben örök nyugalomra tetetni. Aldás lengjen a kisenvedett drága porai felett. Arad, 1888. aug. hó 20.

— Hymen. Gyorokon vasárnap délután tartotta eskütvőjét E n g e l Lajos pécsi nyomdatulajdonos D e u t s c h Bernát ottani birtokos leányával Aranka kisass- szonyival.

— Talált hulló. Aradon a csali erdő mellett a Maros partján egy 16—18 éves ifju felozlásnak indult hullája találatott melyet valószintleg a Mrrosból fogtak ki. A személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, de azt vélük, hogy egy ne- hány hét előtt Pécson a Marosba fut ifju- nak hullája ez.

— Árletés a városnál. A nagylegelő- be’i 10 hold földre a legutóbbi városi köz- gyűlés által elrendelt új árletés tegnap dél- előtt tartatot meg a gazdasági széknel. Ez alkalommal a legmagasabb ajánlatot K r i s t i a n János tette, ki holdanként 10 frt 30 krt ajánlt meg. A gazdasági szék ezen aján- latot pártólólag terjeszti be a közgyűlés elé.

HAZÁNK és a FŐVÁROS.

— Trefort Agoston miniszter, mint mely részvételle olvasuk a „F. L.”-ban, leshiből szombaton megrendült egészségi állapotban tért vissza. Azóta betegsége óráról órára súlyosabbban lépett fel. Vasár- nap Simor János hibornok hercegrímát tudomást nyrsvén a közoktatásügyi minisz- ter aggaszó állapotáról, elküldö hozá- H o r n i g Károly báró veszprémi püspök-öt, ki ellátta a beteget az utolsó kenetfei. Hétfőn orvosi tanácskozást tartottak a mi- niszter felett.

— A primás válasza. Simo r János hibornok hercegrímás hosszú levéllel fe- lett Trefort Agoston közoktatásügyi minisz- ter amaz átiratára, mely a nagyszombati ta- nitóképző intézetben történekre vonatko- zó. A fősp válasza nyugodt és ima, bár itt-ott nem hiányzik belőle az élesség sem. Mindjárt bevezetöleg megjegyzi, hogy a mi- niszter levélnek hangjából azt kell követ- kesztetnie, mikép a minden alapos ok nélkül annyira talbesült ügyben nem egészen rész- rebajlatlanul és tárgyilagosan informáltak a minisztert; megamlti azt is, hogy a mi- niszter átirata a lapokban közöletett s a miniszter kia t intézkedését, a nélkül, hogy- azt előzőleg közölte volna a hercegrímás- sal, mint a nagyszombati kath. tanítóképző intézet fellettes hatóságával; de azért a fő- pap nem kíván kisonnykedésből akadályokat gördíteni a miniszter kulturális működése elé, sem tekintélyét gyöngíteni. Magára es este tétve s az alarendelt közegek szem- mélyes szeszszólalkozásaitól eltekintve, a kér- dés lényegét abban találja: megillet-e a kir. tanítófelügyelőt a jog, hogy a nagyszom- bati tanítóképző intézetben a tankezelési kö- mánnyokat alájra, vagy sem? A hiboros főpap, részletesen felsorolja a fennálló tör- vényeket, úgy találja hogy a kormány fel- ügyeleti joga sem terjed odáig, ilyes- mit egyetlen egy törvény vagy sza- bályrendelet sem állapít meg. A nem ma- gyar nyelvű intézetekben megvan a tanfel- ügyelőnek ez a joga; amé a nagyszombati intézetet a hercegrímás már 1879-ben magyará tette, ott a tót nyelvére első sem adatik, arra tehát az 1879-diki illető tör- vény nem vonatthatik. A miniszter maga sem utasította megbízottjait az 1885-dik évi rúdelletében egyébbe, mint az ilyen fele- ketési intézetek meglátogatására, a vizsgá- latoknál való megjelenésre s a jegyző és anyakönyvek aláírására. A hercegrímás végül kiemeli, hogy a nagyszombati tanító

képző intézetnél nincs szűkeg kivétel
eljárására, az híven szolgálja a magyar ál-
lam érdekét, magyar érzelmű tanítót
ad a tót sáru vidéknek, az intézet elő-
járás kipróbált hazafiak; az intézet egyik
ho ségje a magyar államnak a kultura
terjesztésében, a nemzeti érdekek ápolásában
s nem jogos, nem méltányos, hogy az állam
hatalom a törvényes jogokon fölül meg má-
sokat is tápláljon egy magyar intézettel szem-
ben, nagyobbakat azoknál, minőket még a
nemzeti érdekek felett sem gyakorol; de ha
többet hajt, méltányos, hogy elő-
zetesen közölje szándékát azokkal, kik ily
intézetek fenntartásáért az állam terheinek
egy részét vállalják magukra. A főpap végül
biztosítja a miniszert, hogy a magyar ka-
tholikusok sehol sem gördítenek akadályt az
állami felügyeleti jog törvényes gyakor-
lása elő.

Távlatok.

Trefort miniszter betegsége. —
Budapest, aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” eredeti távirata.) Az a hír, hogy
Trefort állapota reménytelen, téves.
A miniszter a súlyos beteg ugyan-
de egyes tünetek javulására mutatnak.

Magas vendégek a fővárosban. —
Bécs, aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” eredeti távirata.) A portugál királypár A f o m a
infanssal ostitörtökök Budapestre
érkeznek.

Crispi utja. —
Frankfurt aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” ered. távirata.) C r i s p i m a dél-
előtt Hamburgba utazott, honnan este Fried-
richauheba megy.

Sándor-csár araképe. —
Berlin, aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” ered. távirata.) Azt hírik, hogy a csár
meg küldte arcképét Vil-
mos császárnak, sajátkezleg
irt ajánlatban kérve őt, fogadja el a képet
a Peterhofban együtt töltött szép napok
emlékéül.

Strossmayer mint laptulajdonos. —
Zágráb, aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” eredeti távirata.) Mint hírik, az „Agrá-
mer Tagblatt” Strossmayer tu-
lajdonába megy át, miután Draskovits
Iván gróf a politikától teljesen visszavonul.

Az orosz kölcsön. —
Pétóvár, aug. 21. (Az „Aradi Köz-
löny” eredeti távirata.) Megcsalóják azon
hírt, hogy Oroszország A m s t e r d a m b a n
200 millió frank köl-
csönt kötött.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Az „Ország-Világ” e heti (34.)
száma a következő változatosan szép tartal-
lammal jelent meg: P a u e r János pü-
pök arcképén és méltatásán kívül a lap
közli „Híres magyar párbajok” utolsó feje-
zetét G y a l o g Huszártól, G a l
Mózes „A tanár úr” című, egészséges hu-
morral írt elbeszélését, B e n e d e k
Elek érdekes utóiratát, Keleti képeket, a
budapesti-konstantinápolyi vasut megnyi-
tás alkalmából T h e w r e w k István
novelláit „Széles ismeretség”, A b o n y
y i Arpád „Égy lángoska” című regé-
nyének folytatását, D e m k o Kálmán
egy érdekes történelmi tanulmányát, S s é
k e l y H u s z á r szellemes hetitár-
ozását, élelken szerkesztett rovatok stb. A
művészi kiváló-képek közül felémittük:
M e s t e r h á z y „Holdas g-je”, I s a b e
y tenger-tájképe, és „Mise alatt” című
genre-je, Keleti képek stb. Előfizetési felté-
telek: január-december 10 frt, január-
június 5 frt, július-szeptember 2 frt 50 kr,
július-december 5 frt. Az előfizetési pénz-
ek a „P a l l a s” irodalmi és nyomdai
részvénysághoz küldendők. (IV. Keos-
keméti-utca 6. szám) Budapestre.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

Megvite a pajtását. M l á k e r
Antal krajnai illetőségű munkás, ki a múlt
télén a kiszáradt erdőben dongakészítéssel
foglalkozott, 1. évi március 4-én este egy
liter pálinka elfogyasztása után dulakodás
közben minden különösebb indító ok nélkül
(i e r g a Sebah munkátszárt közös kony-
hájukban egy darab fával úgy fejebe vágta,
hogy a szorvadt sérülések folytán néhány
óra múlva meghalt. Vádolt halált okozott
súlyos testi sértes bűntette miatt helye-
zetteit ünbeismerése alapján vád alá. A
vádoelakmány mikénti elkövetésre tanu-
nós. — Tegnap délielt tartott meg e
ügyben az aradi királyi bűn-
fenyítő törvényszék előtti O t t r u b a y
Károly elnökelte alatt a végítárgyalás. Vád-
lót a tárgyalás során beismerte, hogy az ő
bűnése folytán halt meg G e r g e, de miután
neki azzal semmiféle vizsálya nem volt és ő
nem G e r g e Sebojt, hanem azon két társát
akarta megittani, a kik kunyhójába beto-
lakodtak, midőn csak felótt, hogy őket
elalvóltas, véletlenül találta fejebe G e r g e
Sebojt. Ő és társai is úgy be voltak pálinka-
kázva, hogy ő nem is vette észre, miképp az
elhaltat megittotta. Csak midőn néhány óra
múlva felébredt, tudta meg társaitól, hogy
G e r g e az őtbe belehalt. — Az orvosi vé-
lemény szerint a tompa eszközzel történt
sértes feltétlenül halált okozó volt. Mlaker
Antal vádlottat az orvosi vélemény ép előjéni
és beszámítható állapotban levő férfinak
mondja, a vád tárgyait képező tét elkövete-

sekor azonban a szesz italok élvezete foly-
tán heveny alkohol mérgezéssel embebeli
állapota korlátozva volt. A beszámíthatósá-
got kizárni nem lehet, mert emlékszik a rész-
letekre. A törvényszék M a d z s a r Károly
dr. kir. alügyész vádbeszéde és P a v l o v i t a
Szvetózárr hivatalból kirendelt védő-
ügyvéd védelmének meghallgatása után a
btkv. 360. §-ba utköz halált okozott su-
lyos testi sértesben bűntörvények mondta ki
vádlatot és 1 és fél évi börtönre ítélte,
melyből 5 hónap a vizsgálati fogság által
kiszároltított vétetik. Vádolt az ítéletben
megnyugodott, kir. ügyész és védőügyvéd
felebbeznek.

Gyilkosság bosszúból. Tegnap déli-
elt tartott meg a véítárgyalás az aradi
kir. törvényszék előtt L u p u j e s z k
Jóca nádasí földműves bűnügyében, ki aza-
lan van vádolva, hogy B u r e s a n
Tódor nádasí lakos, erődtört f. évi május
22-én az erdőben, valószínűleg alvás közben
bosszúból, a miert tilosban való legelteté-
sért 5 frt bírságra büntetett; fejszével úgy
fejebe és mellbe vágta, hogy az erdőör en-
nek folytán azonnal meghalt. Vádolt a tett
elkövetése utáni napon a osendörög által
elfogatván, a osendörög előtt és később a
vizsgálati bíró előtt is beismerte a bűntett el-
követését, azonban a tegnapi végítárgyaláson,
ugy látszik kitanításra, nagyon konokul ta-
gadja, hogy ő követte volna el a gyilkossá-
g, s azt állítja, hogy a osendörök által
addig kínzattott, míg kénytelen volt a
tett elkövetését magára vállalni. Tagadja,
hogy ő B u r e s a n Tódort aznap, mikor a gyil-
kosság elkövetett, csak látta volna is, ő a
tett színhelyétől jóval távolabb marháit le-
geltette és a kutató szandárok őt az erdőben
találván, mindjárt ráfogták, hogy ő a tet-
tes, megkötözték és azt mondták, ha el nem
vállalja, hogy ő a gyilkos, mindjárt megölik.
Ezen erőszakoskodás folytán kénytelen volt
Borosjenőn olyan vallomást tenni, minőt a
szandárok kívántak. Azon kérdésre, hogy a
borosjenői vizsgálóbíró bizonyára nem ki-
noztas és mégia őt is ugyanazt vallotta, mit
a osendörögnél; azt mondja, hogy ott vol-
tak a börtönörök és ezektől éppen úgy félt
mint a osendöröktől. A véresen talált fej-
szájére vonatkozólag azt állítja, hogy ez
sért volt véres, mert néhány nappal előbb
levágta ökreinek fülét és nyelvét, ettől
véres kezeivel fogta meg a fejszét, másrészt
pedig az ökrök a fejsze körül járván, azok
is beveresték. M a d z s a r Károly kir.
alügyész kérdi: Mire használta a fejszét,
mikor véres kézzel megfogta. — V á d l o t t
l o t t; Fát vágtam vele. — K u r e s a n
Tódor, a meggyilkolt erdőör fia azt
vallja, hogy mikor a szandárokkal házmórt-
ozást tartottak L u p u j e s z k vádlott
házában, friss vérral borítva találták kony-
hájában a baltát. E z e d d e n volt, a
gyilkosság h é t f o n este felé történt.
Édes atyja 20 évig volt erdőör, de ezen idő-
alatt soha senkivel sem volt baja, csak Lu-
pujesszkel. — M a d z s a r Károly dr.
kir. alügyész a bizonyítási eljárás befejezése
után a btkv. 279. §-ba utköz szandékos
emberölésben kéri vádlottat elítélni és a
megölt jogutódai részére méltányos kártéri-
tésben marasztalni. — B á t t a s z é k i
Lajos dr. védőügyvéd, miután nem lát
semmi okot, mely a tett elkövetésére bir-
hatta volna védenézet, végítárgyalási vallo-
mását találja az igazságnak megfelelőnek,
mert nem képzelték, hogy valaki minden
ok nélkül meggyilkolja embertársát. Leg-
rosszabb esetben nagy felindulásban elköve-
tet halált okozott súlyos testi sértesben
kéri védenézet bűntörvény kimondani. A tör-
vényszék (előnök O t t r u b a y Károly, sza-
vozó bírák: B i l k e y Papp Mihály és
A k n a y Antal, jegyző S ó l y o m Andor) ne-
gyedőrái tanácskozás után végzésével el-
rendelte v á d l o t t e m b e b e l i áll-
laponának megvizsgálását és
ennek eszközésével P a r e o z Gyula dr.
törvényszéki orvost és I s a c k u z István
dr. megyei főorvost bízza meg. Elrendelte
továbbá K á l m á n S i m o n o s e n d ö r r e
vezető kihallgatását és a bűn-
jelít szolgált fejsze bektüdesé
íránt a borosjenői járásbírószék megkeresését.
Ítéletet újabb tárgyalás után fog majd hozni
a bíróság.

A kiadoval erdőör gyilkosai ügyé-
ben tegnap délielt pöttárgyalás tartott az
aradi kir. bűnfenyítő törvényszék előtt
Tudvalevőleg folyó évi január 20-án tartott
végítárgyalás alkalmával B o g á r Nika és
B o g á r Pável kovaszinói fiatal földmü-
veseket, kik H a l m a z s a n Györgye
erdőört a kiadoval erdőben, midőn ez őket
a „tiltott rton” való faszerezésért megakarta
zá ogolni, fejszével a g y o n v e r t é k,
a btk. 279. §-ba utköz szandékos ember-
ölésben mondván ki bűntörvény, 15 évi fogy-
házra ítélte. Ezt az ítéletet a kir. tábla fel-
oldotta és elrendelte vádlottakat embebeli áll-
laponának megvizsgálását, továbbá a megölt
erdőör előéletére vonatkozó adatok beszer-
zését. A tegnapi pöttárgyalás alkalmával
a tanács ugyanaz volt, mely első ízben ítélt ez
ügyben. Elnök O t t r u b a y Károly,
szavozó bírák: A k n a y Antal és B i l k e y
Papp Mihály, jegyző S ó l y o m
Andor. A vádhatóságot S t i e p l Károly
dr. kir. alügyész képviselte. Védő B a r a b á s
Béla dr. volt. A felolvasott or-
vosi vélemény vádlottakat ép embebeli áll-
laponának beszámítható állapotban levőnek
nyilvánítja. A F r i t t s Béla kincstári
erdőfelügyelő által kiállított bizonyítvány
szerint a meggyilkolt H a l m a z s a n
12 évig szolgált Kovaszincon mint erdőör-
s ezen idő alatt mindig szorgalmas, pontos,
szigorú, lelkiismeretes és erkölcsös hivatal-
nok volt. Kihallgatott és bizonyítvány
felolvasása után a meggyilkolt neje H a l m a z s a n
Györgyné, ki semmi újabb
körülményt a tettre vonatkozólag felhozni
nem tud. Vádoltak — kik ellen az
volt a legerősebb bizonyíték, hogy a

gyilkosság színhelyén
Bogár Nika fejsze nye-
lénak egy részét megta-
lálták — most is tagadják a tett el-
követését. Egyikük sem kíván semmi újabb
mentésére felhozni. S t i e p l Károly
dr. közbíró fenntartja vádját egész terjedel-
mében és tetteseket a btkv. 185. §-ba ut-
köz hatóság elleni erőszak és a 345. §-ba
utköz és a 349. §, utolsó bekezdése szerint
miuöszül szandékos emberölésben kéri bűntör-
vények kimondani. B a r a b á s Béla dr. vé-
dőügyvéd, miután sem alanyi sem tárgyi tény-
álladék bizonyítva nincs, kéri védenézet fel-
mentését. A törvényszék rövid tanácskozás
után az első ítéletnek megfelelő új ítéletet
hozott, nevezetesen felmentette vádlottakat
a hatóság elleni erőszak bűntette alól és a
279. §-ba utköz és miuöszül szandékos em-
berölésben mondván ki bűntörvény őket, egyen-
ként 16 évi f o g y h á z r a és en-
nek kitöltése után 10 évi hivatalvesztésre és
politikai jogaiknak ugyanannyi időre való
felfüggesztésére ítélte. — Ugy vádlottak
mint kir. ügyész felebbeznek.

Szerkesztői üzenet.

— N. T. urnak. Rendkívüli anyagtorlódás
miatt a holnapi számra maradt.

Közgazdaság.

Az amerikai szőlőfajok kér- dése.

(Felolvasa a pécsi fillokozera-kongresszuson augus-
tus 15-én M o l n á r István igazgató.)
(Folytatás.)

E direkttermő fajok szaporítására nézve
meg kell jegyeznem, hogy a Jork-Madeira,
Canada, Othello és Noah ép egy szaporít-
hatók dugványokról mint eddigi hazai fajaink;
ellenben a Jacques, Herbermont és ennek
váltfajai továbbá a Nortons Virginia, Ruh-
bander, Saint Sauveur és Oumningham sin.
a vesszőkről nem szaporíthatók; mert a legjobb
kezelés mellett sem eréd meg több 10 szá-
zaléknál. Több meg eréd, ha 2-3 szemes
dugvány homokos televénybe iskoláztatik,
megeréd 50-60 százalék, ha a sima vesszők
buktatva előgyökeresztnek; lehet osinálni
zöld dugványokat homokos és vízhez közél-
lő talajban; a legjobb eljárás azonban
mégia a 1° méternyire kiültetett anyatőkér-
ről minél több bujtást készíteni, a midőn a
lebujtott vesszők mindegyike biztos gyökeres
vesszőt fog szolgáltatni.

Miután a fajok sima vesszói aránylag
olcsók a drága gyökeres vesszőkkel szemben,
kis termelőknek ajánlatos meglered és puszt-
lásoknak induló hazai tőkék gyökeresítve
a sima vesszőt hasíték ojtás után beoltani,
mely esetben 60-80% megeredés mellett
az ojtványok 1-2 méternyire hosszúságot ér-
nek el és a jövő évre már termést is hoznak.
Áttérök már most az amerikai szőlőfajok
második csoportjához az alanyfajoknak meg-
ismertetésére.

Ezek közt Riparia sauvaget kell első
helyen említenem, mint a mely faj legna-
gyobb ellenállási képességgel bír, s mint a
mely legjobban el van terjedve mint alany
gyökere, mint Franciaországban. E vad
Riparia művelés közben több váltára sza-
kad, a melyek száma ma már a 30-át jóval
meghaladja. Abban mindnyájan meg-
egyeznek egymással, hogy a fillokozera
ellenállnak, de némelyik gyengébb, a másik
ugyanazon talajban erősebb művel. Egyál-
talanban előre kell bocsátanom, hogy a Ri-
paria, mint neve is mutatja parti szőlő lé-
vén, legjobban szereti a homokos és mély
iszaptalajokat s egyáltalában a kőver hor-
dott talajt.

Minél meszebb és márgásabb egy ta-
laj, annál kevésbé diszlik benne a Riparia s
annál hamarabb elpusztul természetesen
rajta az ojtványrés is. E szempontot tartva
szemünk előtt nagyon is fontos kiválasztani
a Riparia váltfajai közül az azokat, a melyek
erősebb hajtásnak, nagyobb levelek és erő-
sebb gyökereikről fogva előreláthatólag
jobb tanyszernek a kevésbé megfelelő talaj-
ban is, ez okból tovább tarthatják meg a
reájuk helyezett ojtványt is.

A Riparia váltfajai közt a legjobb minde-
dencsere a Riparia Portalis, vagy más né-
ven „Gloire de Montpellier,” mely pl.
a budai márgában is elég jól diszlik. Ezután
igen jó és erős váltjai a Riparia tomentum,
mely szőrös levelei és gyapjas hajtásvegeiről
könnyen felismerhető a többi váltfajok köztől
ezt követi a Riparia violacea vagyis a viola-
sinus hajtású és leveletű váltjai; a legrossz-
szab végül a Riparia glabra a sima v g ü
és csupaszlevellű, mely márgás talajokban
csak szálódik; sőt ki is pusztul a nélkül,
hogy a fillokozera hozzá is ért volna; ugyan
ezen fajok az ojtványok Budán pl. már a
2-3 évben elszárgulnak és alanynyal együtt
el is pusztulnak.

A Vitis Rupestris csak olyan tökéletesen
ellenálló faj, mint a Riparia azonban sokkal
gyengébb növeszt hajtásaiaval a földön szert
széttérlni. A homokos, kőves, kavicsos ta-
lajokra ajánlatlik, tehát oly helyekre, hol a
Riparia megálni nem képes. Különösen di-
csértetik egy Ganzin által előállított váltfaja.
Egyébként, hogy az ojtvány alatt miként
viselkedik, csak 3-4 évi és kevés helyütt
tett tapasztalatok után ma még alig ítélté-
meg. Tokaj-Hegyalján a legjobb bort ter-
melő trachydaras talajban megeredelmén s
fáradságot, ha ott 50-100 darabban kísérlet
tétetnek.

A S o l o n i s egyike a legjobb alany-
fajoknak oly mezzos és márgás agyagtala-
jokban, hol a Riparia nem boldogul, csak-
hogy ellenállási képessége már nem annyira
biztos.

Ily talajokban erősen hajt s a reát ojtott
nemes részt egyenletesen táplálja.
A Rupestris-Solonis
általán nevelt magozer, mely kétszemen a
két faj között s a kettő előnyeit magában

egyestli s márgás talajokban jól diszlik;
ellenállóága biztos; azonban még nincs
elterjedve s ojtványaim is csak két évesek
vannak ez alanyon.

Végül a V i a l l a szintén figyelmet
érdemlő alany főleg a vulkanikus és me-
szes gazdagabb talajmunkákban; bár ellenál-
lási képessége ennek is kevésbé, mint a
Riparia és Rupestris. Rajta az ojtványok
Franciaországban aránylag legtovább él-
nek s főleg Bourgoigne és Beaujolaisban a
riparit már kiszorította az alanyok köztül s
mintegy 500 hektár 1-7 éves aránylag
elég szép és egyenletes ojtványt volt alkal-
mam látni ez alanyon Beaujolaisban. A
nedves alfajait nem igen kedveli; mélt is
ily talajokban tavasszal jó ideig sárguló
marad, de később, ha a talaj kiszikkad,
szép sötétzöld színt ölt. Az alany fajok
most adott ismertetéséből mindenki által
könnyen levonható ama fontos tanulság,
hogy az egész országra és minden talajba
a Riparia nem ajánlható alany, hogy az
egyes márgás és mezzos talajoknál
tanácsosabb a Solonist vagy Viallalt venni
alanyul, a melyik t. i. tenyészete által —
előlegesen tett kísérletet által — a talajjal
való megelégedést érthetően manifestálja.

Nincs valami könnyebb, mint belátni
azt, hogy valamely talajban nem diszlik
a sárguló alanyok tönkre kell sokkal hama-
rabb menni, ha még be is ojtatik, mint egy
jól diszlik egészségesnek, ez olyan dolog,
a melyet már a gyümölcs tenyészésénél is év-
tizedek óta rekapitulálnak kell.

Midőn tehát valaki ojtványok után
akarja hazai jelesebb fajainkat feltartani,
mielőtt ojtványokat máshonnan beszeréz,
akár iskolát rendez be alanyok nyeresé vé-
gett, okvetlenül puhatolja ki, vajjon e
fajok közt melyik diszlik ott legjobban.
A mi már most az alanyfajok szaporít-
ását illeti, e tekintetben anyatelepet kell
felállítanunk a talajunknak legjobban meg-
felelő fajból s anyatöktét kiültetni i méterny
sor és töke távolaságban.

Ezekről kapjuk évenként a sima vessző-
ket, melyek iskolába rakva elég jól meg-
gyökeresnek, úgy, hogy a következő avagy
a második évben már be is lesznek ojtha-
tók. Hogy az anyatöktől nagy számban nyer-
hetünk körbujtasok által is követlenül gyö-
keres vesszőket, az magától értődik.
Miután az alanyfajok magukban vagy
semmit sem teremnek vagy pedig teljesen
élvesztelnek gyümölcsöt, az okból be kell zo-
kát nemelteni és ez egyike a legfontosabb
műveleteknek, mert a nemesítés helyes ké-
szítése a kész ojtvány tartósága képezi ko-
romját az alany fajokkal való védekezésél el-
járásnak.

A nemesítésnek számos módja ismeret-
es még mindig akadnak, kik újabb ojtás-
módok feltalálásában lelik örömeiket.
Azt hiszem, leghelyesebben cselszemez-
em, ha az összes ojtás módokat történeti sorrend-
ben fogom felsorolni.

A legrégebb ojtás mód, melyről már a
rómaiak is tudtak, s a melyet már Colum-
meilla is emlit, a gyökeresítés hasítékba. En-
nél körülássuk a tökét s a tögyökert 30
cm. mélységben egy bűtyök alatt befűrészal-
juk, a fűrészelt lapot késél simára tisztít-
juk, egy ehhez szerkesztett késél behasít-
juk s az ojtványigét ékre s egyik oldalán
nyeregbe faragván, a hasítékba illesztjük, a
sebet mohával vesszők körül s a gyökört ki-
töltjük földdel úgy, hogy az ojtóvesszőből
csak egy szem marad ki.

Egy másik szintén régi ojtás mód a fu-
róval való ojtás a tögyökérbe, hasonló mély-
ségben, midőn az ironómódra kihegyezett ojt-
tóvesszőt a tögyökérbe furt lyukba szo-
ritjuk.

Egy harmadik eljárás a Korn-féle ol-
dalgyökerítés, a melynél a töke 15-20
cm. mélységbe lefűrészeltetik egy görbe vas-
sal venyige vastagságú csatorna hasítottik a
töke nyakából és az ojtóvessző egyik olda-
lán lehúmozva a csatornába beleszorítatik
és vele szorosan összekötöttik. Mindezen há-
romféle tökeojtásnál a oztás az, hogy az ojt-
tóvessző maga kapjon gyökerzetet és itt az
őreg anyagul szolgáló töke csak elősegítőül
szolgál. Ha az ojtás megered, jövő évre le-
döntetik, hogy hosszabb tengelyrezen sze-
rezen magának gyökerzetet.

Ez eljárások közül ma osakias az első
használható és pedig a nehezen gyökeresző
Jaques és Herbermont gyökeresztésére, mid-
dön pusztuló tökéinket még ezen cselokra jól
felhasználhatók.

Ajánlva lettek a hetvenes évek elején
az oldalajtás és az ablakajtások különböző
nemei.

Az oldalajtás Millardet által ajánlott
olyképen, hogy egy darab európai gyöker
ajtattott a nehezen gyökeresző amerikaiba, hogy
azt gyökeresztésre segítse; az ablakajtások és
pedig a gyökeres európai és amerikai alany-
faj két éves tögyökert, vagy kiérett egy
éves venyigét, vagy végül zöld hajtásait
5-8 fm. hosszan metszappal ellátva,
szorosan egymáshoz köttük, hogy azok
metszappal összeforadjanak. Az összefor-
radásig az alanyfaj hajtásait többször
visztaoszepekedjük, az összeforradás után
az amerikai forradáson felül, az európai
pedig a forradáson alul simán elvágjuk, s
így maradna felül az európai nemes faj el-
lenálló amerikai gyökerzetet. Miután ezen
módon készült ojtványok beteges és 2-3 év
alatt elpusztuló tökéket adtak, nagyon termé-
szetes, hogy ezen ojtás módokat ma már senki
nem alkalmazza többé. Az ahiktálást a já-
tékgit vitte Saliman, midőn egy európai és
egy amerikai simavessző összeforradás s
dróttal alul felül összekötésé. ajánlotta. Ezen
fonadék összefor s az amerikai hajtásai el-
szedendők.

Ezen ojtás mód is már tökéletesen meg-
érdemli, hogy fellette napirendre térjünk.
Készítettek k e o s k e l á b o j t á s t
is 2-3 éves oszágakba; azonban a föld
alatt készítve, önálló tökévé vált az ojtvány,
míg a föld felett készítve, e töke rosszul
forradt össze, belülről csakhamar megfene-
sedett s hamar elpusztult.

Sokkal többet érnek a v e n y i g e
p á r o s í t á s n a k különböző módjai.
Ezek közt első helyen áll a falkolukolási
újar régóta praktikalit e g y s z e r
p á r o s í t á s, a h a s í t é k b a

o j t á s, a f o r d í t o t t n y e r g e
s p a r o s í t á s a Despujalt-féle
gép segítségével, a C h a m p i n f é l e
p á r o s í t á s, a n y e r g e l a p o z
p á r o s í t á s, a C a m u s e t f é l e k e t
t ó s p á r o s í t á s, ez utóbbi három
módotás nehez kivitel s semmiféle előnyt
nem biztosít és így a ki óhajtni akar euró-
pait amerikaiba, az maradjon az egyszerű,
nyelves, fordított, nyereseg vagy hasíték
párosításnál! Az angol párosításnál nem meg-
vetendő előnyt biztosít a metszappal tökéle-
tes összeszorításánál az Allié által ajánlatho-
hozott dugaszszal való ojtás a „Greiff bou-
chon”, a melylyel az összeszorítás tökéletes
a nélkül, hogy a kötélek az ojtványt be-
vágják.
(Vége következik)

Vegyes közlemények.

— S z e s s - ö s l e t. —
(Augustus 21.)

(B.) Készáru nagyban 28.50 kicsinyben
29.—, hordó nélkül per 100 liter %.

— B u d a p e s t i g a b n a t ö z s e d e. —
(Augustus 21.)

Erős kínalat mellett a vételkezd szilárd,
40.000 mm. jött forgalomba és 10 krral ma-
gasabb áron adatott el. Buza őszre 7.77—
7.79, buza tavaszra 8.43—8.44, zab őszre
5.30—5.32, kukoricza július—aug. 6.06—6.02
kukoricza 1889 évre 5.22—5.24, káposzta-
repeze 14.75—15.

Hivatalos árfolyam.

a budapesti áru- és érték társadán 1888. évi
augustus hó 21-én.

Magyar aranyárúradék 4. sz.	101.25
magyar papírárúradék 5.	91.60
magyar vasuti kölcsön	149.50
magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib.	98.50
magyar keleti vasuti államkötvény 2 kib.	—
magyar keleti vasuti államkötvény 3 kib.	114.—
Erdélyi földterhermentési kötvény	104.50
Erdélyi földterhermentési kötvény	104.50
Temes-bánati földterhermentési kötvény	104.50
Temes-bánati földterhermentési kötvény	104.50
Magyar szőlődezsaváltsági kötvény	93.50
Magyar nyereségny-sorozatgy-kötvény	129.50
Tiszvárszabolcsai és eszegei sorozatgy	125.75
Ostrák járadék papír	82.—
Ostrák járadék aranyban	83.—
Ostrák járadék aranyban	111.50
Ostrák hitelintézet részvény	316.—
1860-iki ostrák államországy	139.—
Ostrák magyar bank részvény	868.—
Magyar hitelbank részvény	807.75
Cs. és ki. arany	5.83
20 frankos arany (Napoléon'dor)	9.77
Német bírdalmi márka	60.30
London	123.60
20 markos arany	12.00

Felolvasó szerkesztő:
HUNDY ÁRPÁD.

NYILTTÉR?

— Még egy „Nyiltkozat.” —

Reich B. Károly ur (?) ezen lapnak
225. számában azt állítja, hogy Kubát An-
tal feleségére ruhazta át a vagyonát azért,
hogy hitellezőit megkorsósítsa.

Erre én azt mondom, hogy Reich B.
Károly ezen állítása olyan hazugság, hogy
annál különbet egy furfangos ember sem
hazudhat.

Reich B. Károly tudja jól, hogy ez előtt
5 évvel Kubát Antalól mindent elárverelt s
roszhiszeműleg elhallgattja, hogy a saját ho-
zományi pénzből állítottam fel ez előtt 5
évvél azt a kefekestő üzletet, a melyet ő
lopódsza — megrohant.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Augusztus 20-án.

Pénz	Áru
M. kir. arany. adóment. 48	102 10
" papíradék adóment. 58	90
M. vasúti kül. 120 frt o. é. (300 fe.) 58	151 25
M. v. kül. 120 frt egyes dtkban adóment. 58	150 50
M. 1809. kel. v. s. kötv. (els.) adóment. 58	97 50
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 58	126 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	115
M. kir. nyerevény-kölcsön 100 frt 50 frt drbjá	129 50
Tiszai és szegedi kölcsön 48	129 50
M. k. földm. kötvények 58	124 30
" " " " 1867. zárad. 58	105
M. k. földm. kötvények temest 58	105
" " " " 1867. zárad. 58	105
M. k. földm. kötvények horváth-sz. orsz. 58	105
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104
" " " " erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 58)	104 25
Szélledezmavált. kötv. (100 frt) 58	98 50
Post var. kölcsöne 1870. évből 68	99
" " " " 1871. évből 68	106
Budapest föv. 1880. kölcsöne 68	107
Budapesti bankgyes. részvényt. Magy. ált. hitelbank	107 25
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	100 75
Magy. lez. s pénzváltóbank	101 50
" " " " " " " " " "	281
" " " " " " " " " "	281 50
" " " " " " " " " "	89 25
" " " " " " " " " "	89 60

Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	311
Osztrák hitelintézet	311 20
Osztr.-magyar bank	878
I. magyar iparbank	153
Pesti magy. keresk. bank	712
Bécsi bizt. társulat	200
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	210
Első magy. általános bizt. társ.	305 00
Fonclere pesti bizt. társ.	71
Magyar-francia bizt. társ.	175
Pannonia visszb. társ.	980
Concordia malom	403
Első budapesti malom	870
Erszákoti malom	242
Hengermalom	525
Luitza malom	252
Molnárak és stúók malma	358
Pannonia malom	765
Viktorja malom	130
"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	175 50
Álföld-fiumei vasút 58	176 50
Bátaszék domb.-zárány vasút 58	176 50
Déli vasút 58	176 50
Eszákeleti vasút 58	154 50
Erdélyi vasút 58	172 50
Győr-sopron-ebenfurti vasút 58	142
Kassa-odobergi vasút 48	143
Magyar galicziai vasút 38	160 50
M. ny. v. (sz.-győr-giácsi) vasút 58	157 60
Osztrák áll.-vasút 58	232 50
Pécs-barcsi vasút 58	233
Tiszavidéki vasút 58	233
Osztr. dunagözbaházasi társ. 58	233

Pénz	Áru
Pesti közti vaspálya	383
Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110
Budapesti III. ker. takarékp.	108
Országos központi	452
Egyesült Budapest fővárosi takp.	7325
Magyar ált. takarékp. részvény.	452
Alagut	455
Általános waggon kölcs. társaság	38
"Franklin"-társulat	89
Ganz és társa vasón, és gépgyár	145
Geschwindt-féle szeszgyár	69
Gyapjum. és biz. I. magyar	198
Körök, épülete	826
Könyvnyomda "Athenaeum"	330
" " " " " " " " " "	246
" " " " " " " " " "	675
" " " " " " " " " "	414
" " " " " " " " " "	1070
" " " " " " " " " "	221
" " " " " " " " " "	224
" " " " " " " " " "	59
" " " " " " " " " "	60
" " " " " " " " " "	100
" " " " " " " " " "	101
" " " " " " " " " "	171
" " " " " " " " " "	172
" " " " " " " " " "	152
" " " " " " " " " "	154
" " " " " " " " " "	810
" " " " " " " " " "	820
" " " " " " " " " "	270
" " " " " " " " " "	274
" " " " " " " " " "	110
" " " " " " " " " "	120
" " " " " " " " " "	104
" " " " " " " " " "	106
" " " " " " " " " "	149
" " " " " " " " " "	150
" " " " " " " " " "	25
" " " " " " " " " "	255
" " " " " " " " " "	102
" " " " " " " " " "	105 60

Pénz	Áru
M. földhitelint. papírrérték 58	102 75
" " " " " " " " " "	103 25
" " " " " " " " " "	100 60
" " " " " " " " " "	101
" " " " " " " " " "	95 25
" " " " " " " " " "	95 65
" " " " " " " " " "	132
" " " " " " " " " "	152 50
" " " " " " " " " "	102 50
" " " " " " " " " "	103
" " " " " " " " " "	101 50
" " " " " " " " " "	102 25
" " " " " " " " " "	101 50
" " " " " " " " " "	102
" " " " " " " " " "	101 75
" " " " " " " " " "	102 30
" " " " " " " " " "	99 90
" " " " " " " " " "	100 60
" " " " " " " " " "	99 90
" " " " " " " " " "	100 60
" " " " " " " " " "	102
" " " " " " " " " "	103
" " " " " " " " " "	101
" " " " " " " " " "	101 50
" " " " " " " " " "	101
" " " " " " " " " "	101 50
" " " " " " " " " "	101
" " " " " " " " " "	102

Pénz	Áru
Budapesti lánchíd	104
Loyd- és útszede-épület	105 50
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sors.	99 50
Osztrák vörös-kereszt-egylet	17 50

Pénz	Áru
Ca. kir. arany (vert)	5 4
Ca. kir. arany (kör)	5 8 4
Osztrák magyar 8 frtos arany	10 0 1
20 frankos arany	10 0 1
Osztrák és magyar ezüst	10 0 1
Német birad. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	62 10
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	62 20
Amsterdam 100 hollandi frtért	105 20
Paris 100 frankért	50 10
Svájci pénzpiaeznak 100 frankért	50 10
London 10 font sterlingért	125 10

Pénz	Áru
Elsőbbségek.	
Budapesti lánchíd	104
Loyd- és útszede-épület	105 50
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sors.	99 50
Osztrák vörös-kereszt-egylet	17 50

Pénz	Áru
Ca. kir. arany (vert)	5 4
Ca. kir. arany (kör)	5 8 4
Osztrák magyar 8 frtos arany	10 0 1
20 frankos arany	10 0 1
Osztrák és magyar ezüst	10 0 1
Német birad. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	62 10
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	62 20
Amsterdam 100 hollandi frtért	105 20
Paris 100 frankért	50 10
Svájci pénzpiaeznak 100 frankért	50 10
London 10 font sterlingért	125 10

5622/1888.

444 1-2

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A bodzasi (Aradmegyében fekvő) VIII-ik sz. 428 14261600 holdas 115830 frtra becsült kincstári pusztá részletnek örökös eladása végett az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál (főter. I. sz.) 1888. szeptember 18-án d. e. 10 órakor nyilvános árverés fog tartani, melyhez a venni szándékozók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az árverésnél a vételár 10%-ka bánatpénzül leteendő, mely összeg a jóváhagyás után a vételár 25%-ra kiegészítendő, a fennmaradó vételár pedig a jóváhagyás napjától számítandó 20 év alatt 40 féle évi előleges részletekben, félévenkénti 4% annuitással leszen törlesztendő.

A részletes árverési feltételek alóliát m. kir. jószágigazgatóságnál megtekinthetők.
Aradon, 1888. augusztus 14-én.

M. kir. jószágigazgatóság.

(Utann yomás nem díjaztatik.)

14323/188. sz.

Hirdetmény.

Miután a közzadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cikk 39 §-a értelmében a f. évi 3-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhívattak, hogy a f. évi 3-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönb. netalan regibb adótartozásaitkal azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb adótartozások azonnal a f. évi 3-ik adórészletre pedig augusztus hónap a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 3. adórészletre nézve augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a menyajiben ennek dacára az adóhatalmák járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztették, a lefoglalíngók nyilvános árverésen fognak eladtni.
Aradon, 1888. évi augusztus hó 15-én.

A városi tanács.

7252/1888.

1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Deutsch Samuel végrehajtatónak **Schaff Mihály** és **Borbála** hitvesek végrehajtás szándékát elleni 200 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő Kovaszincz község határában fekvő a kovaszinczi 990. sz. tjtárvén A. + I. alatt fekvő (6090, 93.) h. r. az szőlőbirtokra az árverést 1650 forint szennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennbb megjelölt ingatlan az 1888. évi augusztus hó 24-ik napján d. u. 10 órakor Kovaszincz község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladtni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovaidekkel, értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzhez a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Aradon, 1888. június hó 7-ik napján.

Az aradi kir. tszék, mint tkvi. hatóság.

Tudósítás szülők számára.

Alulírottánál 2 vagy 3 az itteni iskolát látogató tanuló teljes állásban tésztesülhet, zenei kiképzetéseket is nállam nyerhetik; jó zongorát rendelkezésükre bocsátok.

Együttal a tisztelt szülőknek gyermekük a zongorajátékban énekekben és összhangzattanban (Generalbass) való kiképzetésére ajánlkozom, ez utóbbit, mely a zongorajátékban előrehaladottabbaknak okvetlenül szükséges, könnyen érthető módon magán-, vagy társasórakban tanítom.

Grünzweig Adolf,

kar- és zongorator Boozkó-utca 11.

Makkoltatás.

A n.-halmgyi uradalomhoz tartozó 26,000 kat. hold erdőségeiben a makkoltatást kivenni szándékozók, bővebb felvilágosítást végett az uradalmi tisztartóság-hoz kéretnek legkésőbb szeptember hó 2-áig fordulni.

N.-Halmgy, 1888. augusztus 20 án.

Husztli László,

urad. esdőmester.

1890/1887.

Hirdetés.

A uagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumnak 51201/1887. II. sz. a. kelt követező körrendelete ezenel közhírré tétetik.

A vasutak mentén már több ízben fordultak elő esetek, hogy gyermekek a sinekre köveket raknak vonó-sorompókkal ellátott átjáróknál, tehát a pályákról árs-bahelyétől távolabb eső helyen nagyobb méretű köveket a sinek és mérőgerendék közé szorítottak, illetve ékeltek, mi által esetleg nagy szerencsétlenség idézőtethetik elő.

Miután a kiskorúak által elkövetett ilyenmő gyakori és veszélyes cselekmények (például vonatoknak kövekkel való megdobálása stb.) lehetőleg megelőzenni dök és ha megtörténtek megtorlandók, mi bünyádu-ton nem történhetik, mert azok az 1878. évi V. t.-cz. §-a értelmében az életkor 12-ik évének betöltéséig nem büntethetők, s miután az 1879. évi XL. t.-cz. 12. §-a értelmében a felelősség idősített határozomány folytán 12 évesnél fiatalabbakkal szemben az 1879. évi XL. t.-cz. 111 §-a sem alkalmazható a kir. járásbíróságok által, az igazságügyi valamint a közmunka és közlekedés-ügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg az alább követezők rendelkeztenek el:

Azon szülők, rokonok, gyámok vagy felügyelők, kiknek gondjára bízott 12 évesnél fiatalabb gyermek a vasúti sinekre követ raknak, a vasúti átjárók korlátait lenyitják vagy beteszik, a vasúti jelzőket megfordítva állítják, a vonatokat kövel dobálják s általában hasonló cselekményekkel a vasúti közlekedés biztonságát veszélyeztetik, a kelt felügyelet simulasztásával kihágást követnek el s az 1887. évi VIII. t.-cz. 2. §-ában jelzett cselekményekért 2 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 10 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni, a kihágások elbírálására hivatott közigazgatási fokozatos hatóságok által.

Figyelmeztetnek ennélfezve a szülők, gyámok, gondnokok és felügyelők, hogy az életkor 12 évet megbe nem töltött gyermekeiket, gyámoltjaikat, gondnokoltjaikat vagy felügyeltjeiket a vasúti szerencsétlenségek okozhatásától a további büntetés terhe alatt a legszigorubb házi fejelem gyakorlásával tartassák vissza.

Arad, 1888. július hó 24-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Arab szab. kir. város polgármesteri hivatala Csánadmegye tek. alispáni hivatalának megkeresésére ezen nel közhírré teszi, hogy a "Szarázér" szabályozó tásulatnak Szegeden f. hó 12-én megtartott közgyűlése által elfogadott

Szárazér szabályozási munkálatok

általános tervezete, valamint a makói és ré zbon az apát-falvai határában kiépíteni szándékoltt alsó-osztorna, ugy az arad-gáj-pécskai felső-osztorna eddig elkészült részlet tervei a szárazéri miniszteri biztos által az 1885. XXIII. t. cz. 74.§-ában előirt eljárás eszjából ide beteresztetvén, a összes tervek Makón a megyei székhelyen írtatott hivatalában d. e. 9-12 és d. u. 3-5 óráig folyó hó 27-ik napjától beszárolag szeptember hó 25-ik napjáig leének közszemlére kitéve.

Ezről az érdekeltek azzal értesítettek, miszerint minden a tervezetre vonatkozó nyilatkozat Csánadvár-megye alispánjához ezimezve csakis ezen határidő alatt nyújtható be.

Az érdekeltek tájkozatlanság eszjából a szabályozási tervek a követezőkben ismertettek meg:
A tervezet szerint a szárazér vízének a Marosba leendő levezetése eszjából két osztorna építtetnék és pedig:
1. A felső osztorna Arad, Gáj és Pécska között, mely a Szarázérből Arad Gáj alatta Jabaffy-féle tanya

közlelében ágaznak ki és az arad-tornyai utat átszelve közvetlenül az arad-pécskai államat mentén vezetve Pécskai és ezen község felett az államat és a vasutat átszelve, mint nyit osztorna torkollik a Marosba.
Ez-n osztorna költségei 80,000 frt-al vannak felvéve.

2. Az alsó osztorna, mely Sámson község alatt a makói határában az igacu ut mentén levő Farkas-féle szélmalom közlelében ágaznak ki a Szarázérből és az igacu ut mentén tanyák, ugarok és járandókat átszelve, Mikócsán keresztül a Makó-apátfalvi határon a Fehérbaznál vezetve be a Marosba

Ezen osztorna magába fogadná a kopáncs éri és királyhegyes-éri vizeket is, és költségei a királyhegyes-éri vizet biztos levezetésére szolgáló nyit osztorna, valamint a kopáncs-érnél és királyhegyes-érnél egy-egy csőszilip, és a Maroson egy 3 méter nyílású szilip költségeivel együtt 300,429 frt 66 krral vannak felvéve.

3. Ezen két osztornán kívül, hogy a Szarázér vízének gyors lefolyás biztosításának, szükséges lesz a Szarázér medrének a varjai határtól kezdve a makói határig megfelelő mértékben kitisztítása és ott hol szükséges, hidakkal ellátása, ugy több apróbb oldali lefolyás kiépítése, melyek költségei 121,000 frtra tehetők. Ezek szerint az összes kiépítési költségek 500,000 frtot fognak kiteenni.

Kelt Aradon, 1888. augusztus 16-án.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos polgármester.

Egy egész ágyberendezés 21 forint.

Ürményi Tóbiás

ARAD, főter 25-ik szám. pénzügyi palotával szemben.

Újjonnan berendezett ÁGYNEMŰ-ÜZLET.

- Paplan: selyem-atlasz, atlasz-casmir, casmir.
- Madrac: lószőr, tehénszőr, afrikai tengerifű.
- Függöny és gárnitura: jute, gablon, plüs.
- Szőnyegek: futó, terem, minden faj és árban.
- Pokrócz: erdélyi, angol és plüs takarók.
- Tollak: kül- és belföldi, fosztott és fosztatlan.
- Lószőr: I, II, III.

Fésű gyári raktár.

Egy egész ágyberendezés 21 frt.

- 1 lesteppelt szalmaszék,
- 1 tengerifű-madrac,
- 1 keil párna tengeri füvel,
- 1 párna tollal,
- 1 perkal vagy Ruge-paplan,
- 2 lepedő vászonból,
- 2 paplan-lepedő schifon,
- 2 párna áthuzó schifon.

Egy egész ágyberendezés 21 forint.